

<https://doi.org/10.31891/2307-5740-2025-338-5>

УДК 351.354

АРТЕМОВ Сергій

НУ «Чернігівська Політехніка»

<https://orcid.org/0009-0004-9938-9315>S.g.artemov@gmail.com

МУЖИЧЕНКО Євген

НУ «Чернігівська Політехніка»

<https://orcid.org/0009-0003-5411-5401>muzhichenko@ukr.net

ДОВГОПОЛ Ігор

НУ «Чернігівська Політехніка»

<https://orcid.org/0009-0005-5240-9515>ivdovgopol@stu.cn.ua

ОЦІНЮВАННЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ УКРАЇНИ ЗА ОСНОВНИМИ ПРИНЦИПАМИ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ

У статті оцінено публічне управління України за основними принципами ефективності діяльності. Встановлено, що публічне управління — це система організації та управління державними справами, яка включає в себе процеси планування, реалізації та оцінювання політик і програм, що стосуються суспільних потреб. Воно охоплює діяльність державних органів, місцевого самоврядування, а також інших інститутів, які забезпечують виконання державних функцій і надання публічних послуг.

Оцінка публічного управління є важливим процесом, що дозволяє зрозуміти, наскільки ефективно реалізуються державні політики та програми, а також чи досягаються поставлені цілі. Аналіз результатів діяльності публічних організацій допомагає виявити слабкі місця та можливості для покращення якості надання публічних послуг. Наведена оцінка сприяє підвищенню підзвітності державних органів перед громадянами, оскільки її результати можуть бути використані для звітування про виконану роботу. Процес оцінки може включати залучення громадян до обговорення результатів, що сприяє підвищенню прозорості та довіри до державних інститутів. Оцінка публічного управління може вказати на необхідність реформ, що дозволяє адаптувати управлінські практики до змін у суспільстві та економіці.

Результати оцінки можуть бути основою для розробки нових стратегій і політик, що відповідають актуальним потребам суспільства. Таким чином, оцінка публічного управління є важливим інструментом для забезпечення його ефективності, підзвітності та адаптивності до змін.

У контексті розвитку України публічне управління стикається з численними викликами, такими як корупція, недостатня прозорість, а також необхідність реформування для підвищення ефективності та якості надання послуг.

Ключові слова: оцінювання, публічне управління, основні принципи.

ARTEMOV Serhii, MUZHICHENKO Yevhen, DOVHOPOL Ihor

NU «Chernihivska Polytechnic»

ASSESSMENT OF PUBLIC ADMINISTRATION OF UKRAINE BASED ON THE BASIC PRINCIPLES OF PERFORMANCE

The article evaluates the public administration of Ukraine according to the basic principles. It is established that public administration is a system of organization and management of Public Affairs, which includes the processes of planning, implementing and evaluating policies and programs related to public needs. It covers the activities of state bodies, Local Self-Government, as well as other institutions that ensure the performance of state functions and the provision of public services.

Public administration assessment is an important process and allows you to understand how effectively public policies and programs are being implemented, as well as whether the goals set are being achieved. Analysis of the performance of public organizations helps to identify weaknesses and opportunities for improving the quality of public services. Evaluation helps to increase the accountability of public authorities to citizens, since the results of the evaluation can be used to report on the work done. The evaluation process may involve engaging citizens to discuss the results, which increases transparency and trust in public institutions. An assessment of Public Administration can indicate the need for reforms that allow adapting management practices to changes in society and the economy.

The results of the assessment can serve as a basis for developing new strategies and policies that meet the current needs of society. Thus, public administration assessment is an important tool for ensuring its effectiveness, accountability, and adaptability to change.

In the context of Ukraine, public administration faces numerous challenges, such as corruption, lack of transparency, and the need for reform to improve the efficiency and quality of service delivery.

Keywords: evaluation, public administration, basic principles.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Оцінювання ефективності публічного управління є актуальним завданням для будь-якої держави, зокрема для України, що перебуває в стані трансформації та змін. Проте, незважаючи на важливість цього питання, в Україні все ще відсутня чітко розроблена та систематична система оцінки ефективності діяльності державних органів. У сучасних умовах становлення ефективної системи публічного управління є

однією з найважливіших умов розвитку суспільства. Для України це завдання стає особливо актуальним у контексті її євроінтеграційних процесів. У даній статті буде розглянуто ключові аспекти оцінювання публічного управління України, зокрема за основними принципами ефективності діяльності.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Кравчук, В. (2020) у своїй книзі "Оцінювання ефективності публічного управління: теорія та практика" аналізує основні теоретичні підходи до оцінювання публічного управління, а також практичні аспекти їх реалізації в Україні. Кравчук В. підкреслює важливість інтеграції сучасних методів оцінювання для підвищення ефективності державних інститутів. Сидоренко, О. (2019) у статті "Методологія оцінювання публічного управління в Україні" автор розглядає різні методологічні підходи до оцінювання, включаючи кількісні та якісні методи. Сидоренко О. акцентує увагу на необхідності адаптації міжнародних стандартів до українських реалій. Гончарук, І. [1] у статті "Проблеми та перспективи реформування публічного управління в Україні" аналізує основні виклики, з якими стикається система публічного управління, включаючи корупцію та недостатню прозорість. Гончарук І. пропонує рекомендації щодо реформування системи оцінювання для підвищення її ефективності. Мельник, Т. [4] у книзі "Міжнародний досвід оцінювання публічного управління" порівнює практики оцінювання в Україні з міжнародними стандартами. Автор підкреслює важливість вивчення міжнародного досвіду для вдосконалення української системи публічного управління. Шевченко, А. [7] у статті "Корупція в публічному управлінні: виклики та рішення" досліджує вплив корупції на ефективність публічного управління. Він пропонує ряд заходів для боротьби з корупцією, які можуть позитивно вплинути на систему оцінювання. Петренко, Л. [5] у статті "Оцінювання якості публічних послуг в Україні" аналізує методи оцінювання якості надання публічних послуг. Петренко Л. акцентує увагу на важливості залучення громадськості до процесу оцінювання для підвищення прозорості та підзвітності.

Цей літературний огляд демонструє різноманітність підходів до оцінювання публічного управління в Україні та підкреслює важливість інтеграції міжнародного досвіду для покращення системи управління.

ВИДІЛЕННЯ НЕВИРІШЕНИХ РАНІШЕ ЧАСТИН ЗАГАЛЬНОЇ ПРОБЛЕМИ, КОТРИМ ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ СТАТТЯ

Демонструючи високу гнучкість і життєстійкість, урядовий механізм прийняття рішень продовжував функціонувати і надавати послуги громадянам і підприємствам. Більш того, реалізація стратегій публічного управління (ПАР) тривала в рамках численних проєктів, не пов'язаних безпосередньо з коригуванням військової ситуації. Незважаючи на війну, загальна ефективність державного управління в 2023 році залишилася майже на тому ж рівні, що і в 2021 році, з помірними коливаннями в різних областях. За цей період стратегічне керівництво та координація пар, а також надання послуг навіть покращилися. Хоча не всі вдосконалення надання послуг можуть бути відображені у значеннях показників. У зв'язку з введенням воєнного стану були тимчасово вжиті певні заходи, оскільки вони були визнані необхідними для захисту інтересів національної оборони. Деякі з цих заходів мали негативний вплив на значення показників, наприклад, пов'язані з відкритістю та прозорістю або підбором персоналу на основі заслуг. З іншого боку, деякі заходи, такі як спрощення адміністративних процедур, навіть мали позитивний вплив на ефективність державного управління.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Метою статті є оцінювання публічного управління України за основними принципами ефективності діяльності. А також розробити концептуальну модель оцінювання ефективності публічного управління в Україні, яка б відповідала міжнародним стандартам та враховувала специфіку національного контексту.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Ефективність як основний критерій оцінювання публічного управління означає здатність державних структур досягати визначених цілей з мінімальним ресурсним потенціалом. Аналіз сучасного стану оцінювання публічного управління в Україні є важливим аспектом для розуміння ефективності державних інститутів та їх впливу на суспільство. Ось кілька ключових аспектів, які можна врахувати в аналізі:

- Законодавча база. Оцінювання публічного управління в Україні регулюється рядом законів та нормативних актів, які визначають принципи, механізми та процедури оцінювання.
- Методології оцінювання. В Україні використовуються різні методи оцінювання, включаючи кількісні та якісні підходи. Це можуть бути опитування, аналіз даних, експертні оцінки тощо.
- Інституційна структура: Важливо розглянути, які інституції відповідають за оцінювання публічного управління, їх роль та взаємодію між собою.
- Проблеми та виклики. Серед основних проблем можна виділити недостатню прозорість, корупцію, брак кваліфікованих кадрів та обмеженість ресурсів.
- Міжнародний досвід. Порівняння з іншими країнами може дати корисні уроки для покращення системи оцінювання в Україні.

- Рекомендації. На основі проведеного аналізу можна сформулювати рекомендації щодо покращення системи оцінювання публічного управління.

Забезпечення прозорості діяльності державних органів та їх підзвітність громадянам є ключовим аспектом сучасного публічного управління. Представимо основні критерії оцінювання публічного управління в табл.1

Таблиця 1.

Основні критерії оцінювання публічного управління

Критерій	Опис
Ефективність	Досягнення поставлених цілей з мінімальними витратами ресурсів
Прозорість	Забезпечення доступу громадян до інформації про діяльність органів
Підзвітність	Відповідальність органів перед громадськістю
Інноваційність	Використання сучасних технологій для підвищення ефективності

Джерело:[7]

Реформа публічного управління (ПАР) була однією з пріоритетних тем політичного порядку денного в Україні після Революції Гідності в 2014 році. Стратегія ПАР була прийнята в червні 2016 року. У 2018 році SIGMA провела базову оцінку відповідності принципам державного управління у всіх областях, за винятком управління державними фінансами (УДФ). Висновки та рекомендації стали основою для подальших оновлень стратегії ПАР у 2018 році та нової стратегії, прийнятої в 2021 році, яка охоплює період до 2025 року. 24 лютого 2022 року Російська Федерація розпочала широкомасштабну агресивну війну проти України. Війна порушила нормальне функціонування системи державного управління і призвела до величезного навантаження на державну службу. За даними Національного агентства України з питань державної служби, протягом 2022 року 4 355 держслужбовців виїхали за кордон, 3 637 були призвані в армію, 4713 залишилися на окупованих агресором українських територіях або в межах районів бойових дій, 108 були вбиті, 80 поранені і 205 пропали безвісти. І війна, безсумнівно, змінила політичні пріоритети. Системі державного управління довелося пристосовуватися до нових обставин. бути переглянуті, а деякі з них можуть бути збережені в інтересах громадян та бізнесу.

Попри триваючу широкомасштабну загарбницьку війну з боку Російської Федерації проти України, загальна результативність державного управління у 2023 році залишилася майже на рівні 2021 року та здебільшого покращилася порівняно з базовим рівнем 2018 року. За цей період стратегічна структура ПАР та сфери надання послуг покращилися. Ефективність у розробці та координації політики в основному залишилася на рівні 2018 року. У сфері державної служби та управління людськими ресурсами спостерігався спад, частково через надзвичайні заходи, запроваджені під час пандемії COVID-19 та в умовах воєнного стану.

Україна домоглася стійкого прогресу в зміцненні своєї стратегічної основи для реформи державного управління (ПАР). Хоча як і раніше залишаються невирішеними проблеми, пов'язані з практичними аспектами цієї області політики, особливо із забезпеченням її фінансової стійкості, більшість ключових елементів вже створені і значною мірою функціонують. Навіть після початку широкомасштабної агресивної війни Росії проти України, реалізація реформ тривала. Це важливо, враховуючи, що Європейський союз (ЄС) статус кандидата було надано Україні у червні 2022 року. Ефективне управління та координація процесу вступу в ЄС, а також тісна координація між різними гілками влади зажадають ще великих зусиль і зміцнення потенціалу державного управління для просування реформ в різних секторах. Нижчі показники в 2021 році пояснюються відсутністю всеосяжної стратегії, що охоплює всю сферу управління державними фінансами (УДФ), і більш низькою якістю ряду проаналізованих аспектів Стратегії публічних закупівель (СПЗ). Загальні середні значення індикаторів по сферах у 2018, 2021 та 2023 роках представлено на рис. 1.

	2018	2021	2023
Стратегічні засади РДУ	1,5	1,5	3
Формування і координація політики	2,5	2,6	2,6
Державна служба та управління людськими ресурсами	2,8	2,4	2,1
Підзвітність	2,8	3,4	3,2
Надання послуг	1,5	4,3	4,5
Управління державними фінансами	Дані відсутні	2,9	2,8
Управління бюджетом та внутрішній аудит і контроль	Дані відсутні	2,9	2,8
Публічні закупівлі	Дані відсутні	3,2	3,0
Зовнішній аудит	Дані відсутні	2,5	2,5

Рис.1. Загальні середні значення індикаторів по сферах у 2018, 2021 та 2023 роках

Примітка: На малюнку показані середні значення за кожною сферою. Середнє арифметичне субіндикаторів використовується для розрахунку середнього значення сфери.

Джерело: [9]

ПАР залишається одним з пріоритетів уряду і передбачає чіткий набір заходів для досягнення поставлених політичних цілей. У ключових документах горизонтального планування - програмі роботи Уряду, його щорічних планах пріоритетних дій і національної економічної стратегії до 2030 року – ПАР чітко розглядається як одна з пріоритетних областей. Україна оновила свої стратегічні рамки для ПАР протягом 2021 року. Нинішні стратегічні рамки чітко визначені двома ключовими документами планування-стратегією реформи державного управління (PARS) на 2022-2025 роки і стратегією управління державними фінансами (PFMS) на 2022-2025 роки, а також планами дій, які є невід'ємними частинами обох стратегій, – які охоплюють всі області принципів державного управління. У цих документах викладаються політичні цілі, визначаються рівні амбітності з використанням показників ефективності з чіткими цільовими показниками на кожен рік, плануються дії, необхідні для досягнення цих цілей, і встановлюються чіткі рамки підзвітності і терміни їх реалізації. У грудні 2022 року, після прийняття рішення про надання Україні статусу країни-кандидата в ЄС та самооцінки адміністративних можливостей державних установ щодо процесу європейської інтеграції (EI), Україна оновила PARS на 2022-2025 роки, включивши до них низку заходів, пов'язаних з необхідністю підвищення потенціалу державної служби. Хід реалізації запланованих реформ ретельно відстежується, і про нього регулярно повідомляється Координаційній раді ПАР. На засіданні Координаційної ради ПАР були підготовлені та затверджені щорічні звіти про впровадження за 2022 рік як ПАР 2022-2025, так і "Державне управління в Україні на 2022-2025 роки". Недержавні суб'єкти взяли активну участь в обговоренні та висловили свої зауваження щодо якості доповідей та порушених тем, в результаті чого Координаційна рада ПАР прийняла рішення надати додаткову інформацію з деяких питань. Слід зазначити, що, крім річних звітів, Міністерство фінансів (Мінфін) також готувало квартальні звіти протягом 2022 року та публікувало їх на своєму веб-сайті. Система моніторингу та звітності працювала однаково добре і в 2021 році, коли регулярно готувалися щорічні звіти по впровадженню PARS на 2016-2021 роки і піврічні звіти по PPS на 2016-2022 роки. Звіти про моніторинг виконання планових документів містять загальну інформацію про темпи виконання запланованих заходів, а також про досягнення встановлених цільових показників ефективності. Рівень реалізації заходів, запланованих на 2022 рік в рамках ППР на 2022-2025 роки, склав 89,3%, в той час як для ППР на 2022-2025 роки він склав 40%. Цю різницю можна пояснити тим фактом, що в грудні 2022 року до PARS 2022-2025 були внесені зміни, які включали зміни до ряду термінів для врахування наслідків війни (22,7% від загальної кількості дій). У випадку з PFMS на 2022-2025 роки цього зроблено не було. Можна спостерігати більш стабільну ситуацію з досягненням цільових значень показників ефективності. Протягом 2022 року було досягнуто 59,3% запланованих цільових показників у рамках на 2022-2025 роки та 50% у рамках УГФ на 2022-2025 роки. Фінансова стійкість PAR все ще залишається складним завданням порівняно з 2018 роком. Єдиним помітним поліпшенням щодо якості витрат, пов'язаних з реалізацією РСПП на 2022-2025 роки і УДФ на 2022-2025 роки, є той факт, що майже всі заплановані заходи (83,4% від загального обсягу в обох планах дій) чітко визначають джерело фінансування. Однак тільки в рамках на 2022-2025 і тільки в 11 випадках (21,2% від загального числа запланованих 52 заходів) представлені фактичні оцінки витрат на додаткові фінансові ресурси, необхідні для реалізації проєкту. Повний розрахунок витрат не був проведений ні в одному випадку. У той же час, SIGMA були надані докази того, що в щорічних бюджетах на 2022 і 2023 роки було виділено фінансування на реалізацію чотирьох з п'яти найбільш дорогих заходів ППР на 2022-2025 роки. Цього не було у 2018 та 2021 роках, що свідчить про поступове покращення ситуації.

Створено та функціонують механізми управління та координації на 2022-2025 роки та УДФ на 2022-2025 роки. Координаційна рада ПАР, до складу якої входять особи, які приймають рішення на політичному рівні, включаючи широке представництво членів парламенту та недержавних суб'єктів, несе спільну відповідальність за весь порядок денний ПАР. Незважаючи на те, що триваюча війна вплинула на частоту засідань Ради, за звітний період він все ж провів чотири засідання і обговорив реформу. На адміністративному рівні практика з початку 2022 року була аналогічною: за даними Секретаріату Кабінету Міністрів України (SCMU), засідання механізму управління та координації для ПАР на 2022-2025 роки проводяться майже щотижня, а координаційні структури для PFMS на 2022-2025 роки функціонують на постійній основі - необхідна основа. Це відповідає вимогам, викладеним у методології оцінки. Загальна інституційна та управлінська підзвітність за ПАР чітко встановлена і поширюється аж до індивідуального рівня. Ці положення про підзвітність закріплені в статутах обох установ, в статутах структурних підрозділів і на рівні індивідуальних посадових інструкцій. Крім того, відповідальність за реалізацію заходів з реформування або участь в їх реалізації покладається або на структурні підрозділи, або особисто на керівників цих підрозділів.

В цілому, Україна домоглася незначного прогресу в розробці і координації політики. У деяких областях Україна продовжувала здійснювати реформи, в той час як в інших був зафіксований прогрес, в тому числі через агресивну війну Росії проти України. Планування та впровадження політики європейської інтеграції (EI), моніторинг та звітність про діяльність уряду, прозорість процесу прийняття урядових рішень та консультації з громадськістю - це деякі сфери, які потребують вдосконалення. Були досягнуті незначні успіхи у визначенні функцій і мандатів центральних урядових установ (ЦОГ) і підвищенні якості планування політики, а також у підвищенні узгодженості міжвідомчих консультацій. Застосування

інструментів для оцінки відповідності національного законодавства вимогам Європейського союзу (ЄС) певною мірою покращилося, але темпи виконання законодавчих зобов'язань в області ЕІ залишаються низькими. Крім того, спостерігається невелике та нестабільне підвищення якості оцінок впливу політики, але для збереження цього скромного досягнення та подальшого прогресу потрібні постійні зусилля.

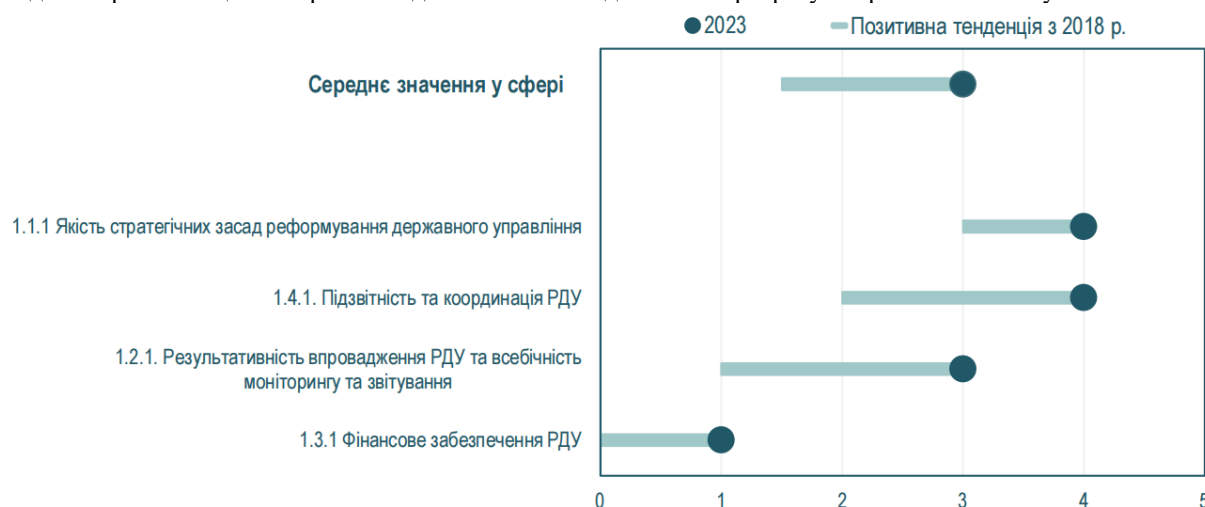

Рис.2. Загальні значення індикатора впливу на Принцип у сфері стратегічних засад РДУ

Джерело: [9]

Ключові функції визначені та покладені на відповідні ключові установи. Секретаріат Кабінету Міністрів України (КМУ) є основною установою що виконує кілька ключових функцій. Дублювання інституційних повноважень з моніторингу державної політики та звітності, виявлене в 2018 році, було усунуто завдяки змінам в правилах процедури (RoP). Координаційні органи погоджують свої думки та позиції під час підготовки документів з планування роботи уряду та політичних пропозицій, які подаються Кабінету Міністрів України (КМУ) для прийняття. Розробка політики та законів у міністерствах та інших виконавчих органах державної влади підтримується сукупністю керівних принципів, які періодично публікуються та розповсюджуються інститутами. Були розроблені, але ще не прийняті керівні принципи щодо розробки галузевих стратегій. Більшість ключових функцій та керівних принципів, що стосуються координації ЕІ, вже визначені та затверджені. Урядове бюро з координації європейської та євроатлантичної інтеграції (GOCEEAI) вивчає законопроекти та підзаконні акти та перевіряє їх відповідність законодавству ЄС. Функції та механізми для управління переговорами про вступ до ЄС не визначені.

Необхідно значно зміцнити потенціал уряду щодо забезпечення ефективної координації процесів ЕІ. Хоча Координаційна комісія з імплементації Угоди про асоціацію між ЄС та Європейським Співтовариством з атомної енергії та їх державами-членами була сформована, вона не змогла зібратися після початку великомасштабної агресивної війни Росії проти України, а міжвідомчий адміністративний орган досі не створений. З 2018 року система стратегічного планування поступово розвивалася, і з тих пір в деяких областях були відзначені поліпшення. Середньострокове та галузеве планування було вдосконалено шляхом включення основних вимог та процедур до нормативних актів. Однак війна негативно позначилася на реалізації, що призвело до затримок і зміщення акценту в бік короткострокових пріоритетів. Неможливо було повною мірою оцінити якість і рівень узгодженості документів з планування державної політики, оскільки план роботи уряду і середньострокові бюджетні рамки (MTBF) на 2022 рік прийняті не були. Незважаючи на те, що якість галузевих стратегій за останні роки дещо покращилася, елементи оцінки ефективності, моніторингу, звітності та визначення вартості зусиль з реформування сектора залишаються найбільш слабкими областями. Незважаючи на те, що система і процедури планування політики в області ЕІ на середньо- і довгостроковий період офіційно затверджені, в їх реалізації є недоліки.

Існуючі процедури не призводять до суттєвого регулярного оновлення багаторічного плану ЕІ відповідно до реалій, що зменшує корисність плану ЕІ як реалістичного інструменту планування для зближення та перекладу законодавства ЄС. Рівень виконання законодавчих зобов'язань, пов'язаних з ЕІ, в 2022 році склав 22%, і узгодження плану ЕІ з державним планом пріоритетних дій (GPAP) на 2023 рік встановити не вдалося. Нормативні акти вимагають регулярного моніторингу та подання звітів про діяльність уряду і сектора, але вони не передбачають, що ці звіти повинні бути загальнодоступними. Війна негативно вплинула на практику підготовки та публікації звітів, оскільки відсутні поточні середньострокові плани дій уряду (MTGAP) та звіти GPAP, що ускладнює оцінку їх якості. Звітність за галузевими стратегіями демонструє поліпшення в порівнянні з попередніми роками, але основна увага в ній як і раніше приділяється результатам. Хоча доступні регулярні звіти про план ЕІ, щорічні звіти, що публічно публікуються, стосуються лише результатів і не містять інформації про невиконані події та причини їх невиконання. Звітність за державними цільовими програмами (ДЦП) була перервана через активну фазу

війни у 2022 році. Війна вплинула на формальні вимоги та практичне функціонування системи прийняття урядових рішень. Були внесені нормативні зміни, що дозволяють приймати термінові рішення і проекти актів КМУ в обхід вимог про погодження та консультації в період дії воєнного стану. Майже чверть рішень КМУ приймалися в рамках цієї термінової процедури на початку війни. Прозорість процесу прийняття урядових рішень знизилася в основному через обмеження, введені у зв'язку з війною.

Публікація урядових програм і пов'язаних з ними матеріалів в даний час припинена через воєнний стан. Вимога про те, щоб координаційні органи розглядали пропозиції, існує, але може бути скасована або скорочена в екстрених випадках в період воєнного стану. Ефективність перевірки обмежена, оскільки ВСМУ не має повноважень повертати пропозиції неналежної якості, а при розгляді фінансової доступності пропозицій та їх відповідності пріоритетам уряду зберігаються недоліки. Створено нормативно-правову базу для парламентського контролю та наглядової діяльності, а її застосування покращилося. Представники уряду регулярно беруть участь в роботі парламентських комітетів і пленарних засіданнях, але у членів парламенту менше можливостей для цього.

Чому ця тема є актуальною саме зараз?

- Реформи децентралізації: Процес децентралізації влади в Україні вимагає постійного моніторингу та оцінки ефективності нових органів місцевого самоврядування.
- Боротьба з корупцією: Оцінка ефективності є одним із інструментів боротьби з корупцією, оскільки дозволяє виявити неефективні схеми та неефективне використання бюджетних коштів.
- Цифрова трансформація: Розвиток електронного урядування вимагає оцінки ефективності впровадження нових технологій та їх впливу на надання публічних послуг.
- Євроінтеграція: Україна прагне до інтеграції в Європейський Союз, а оцінка публічного управління за європейськими стандартами є одним з критеріїв оцінки готовності до членства.

Основні принципи ефективності діяльності, які необхідно враховувати при оцінюванні:

- Результативність: Досягнення поставлених цілей та вирішення актуальних проблем.
- Ефективність: Оптимізація використання ресурсів для досягнення результатів.
- Прозорість: Відкритість інформації про діяльність державних органів.
- Підзвітність: Відповідальність державних службовців за результати своєї діяльності.
- Справедливість: Рівний доступ громадян до публічних послуг.

Уряд повинен посилити систему планування, включаючи ефективний моніторинг та звітність. План повинен бути узгоджений з планом пріоритетних дій Уряду на відповідні роки і повинен включати реалістичні заходи щодо зближення з ЄС і зміцнення інституційного та адміністративного потенціалу. Уряд повинен посилити процедури, структури та потенціал для ефективної більш координації ЕІ відповідно до нових вимог та зобов'язань, що випливають із статусу кандидата в ЄС. Уряд повинен створити структури та механізми для ведення переговорів. Співпраця між Урядом і парламентом має бути посилена для забезпечення якості законодавства, беручи до уваги відповідальність уряду за розробку та реалізацію національної політики, включаючи приведення законодавства у відповідність із законодавством ЄС, а також відповідальність парламенту за ретельний аналіз державної політики. Необхідно зміцнити потенціал ВСМУ щодо виконання функцій центрального апарату уряду, зокрема щодо ефективного контролю якості політики та нормативних актів, а також щодо підтримки прем'єр-міністра та процесу прийняття рішень урядом. Парламент повинен завершити ухвалення закону про консультації з громадськістю, щоб гарантувати, що всі закони і підзаконні акти, розроблені урядом, за розумними винятками, пройдуть ефективні консультації з громадськістю. Як тільки закон буде прийнятий, уряд повинен забезпечити його повне дотримання шляхом постійного контролю якості, нагляду та необхідного навчання.

ВИСНОВКИ З ДАНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Оцінювання публічного управління України є важливим інструментом для визначення ефективності функціонування державних структур. Використання чітких критеріїв, таких як ефективність, прозорість та підзвітність, сприяє підвищенню довіри громадськості до органів влади та забезпечує їхню адаптацію до сучасних викликів з низкою викликів і можливостей, які впливають на його ефективність та розвиток. Основні аспекти, з якими стикається публічне управління в Україні, включають: 1. Корупція: Це одна з найбільших проблем, яка підриває довіру громадян до державних інститутів. Боротьба з корупцією є пріоритетом для реформування публічного управління. 2. Недостатня підзвітність: Багато державних органів не мають достатніх механізмів підзвітності, що ускладнює контроль за їхньою діяльністю. 3. Реформи: Україна проводить численні реформи в сфері публічного управління, зокрема децентралізацію, що має на меті підвищення ефективності управління на місцевому рівні. 4. Залучення громадськості: Важливою складовою є залучення громадян до процесів прийняття рішень, що може підвищити прозорість і довіру до державних органів. 5. Технологічні інновації: Впровадження нових технологій, таких як електронне урядування, може значно покращити якість надання публічних послуг і спростити взаємодію між громадянами та державою. 6. Соціально-економічні виклики: Економічна нестабільність, війна та інші соціальні проблеми вимагають адаптації публічного управління до нових умов.

Таким чином, публічне управління в Україні потребує постійного вдосконалення та адаптації до змін, щоб ефективно реагувати на виклики та забезпечувати потреби суспільства.

Оцінювання публічного управління є невід'ємною частиною сучасного державотворення. Воно дозволяє визначити ефективність діяльності державних органів, виявити проблеми та розробити заходи щодо їх усунення. Для України, що перебуває в стані трансформації та змін, ця тема є особливо актуальною. Оцінювання публічного управління в Україні є необхідним і актуальним завданням та дозволяє виявити проблеми, оцінити ефективність реформ та розробити заходи щодо подальшого вдосконалення системи державного управління. Завдяки оцінюванню можна підвищити якість надання публічних послуг, оптимізувати використання бюджетних коштів та зміцнити довіру громадян до влади.

Література

1. Гончарук, І. (2021). "Проблеми та перспективи реформування публічного управління в Україні". *Вісник Національної академії державного управління*, 15(2), 23-34.
2. Державне управління: теорія та практика: підручник / за ред. В. В. Цветкова. – К.: Центр навчальної літератури, 2020.
3. Кравчук, В. (2020). "Оцінювання ефективності публічного управління: теорія та практика". Київ: Наукова думка.
4. Мельник, Т. (2018). "Міжнародний досвід оцінювання публічного управління". Київ: Інститут публічного управління.
5. *Публічне управління в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку* / О. М. Алімов. – Х.: ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2019.
6. Свірко, С. В., Дика, О. С., Тростенюк, Т. М., Сидоренко, О. П., & Загурський, В. Ф. (2024). "Принципи належного урядування на сучасному етапі розвитку людства: категоризація та концептуалізація". *Економіка, управління та адміністрування*, (3(109), 74–90. [https://doi.org/10.26642/ema-2024-3\(109\)-74-90](https://doi.org/10.26642/ema-2024-3(109)-74-90)
7. Шевченко, А. (2022). "Корупція в публічному управлінні: виклики та рішення". *Соціологічні дослідження*, 10(1), 67-79.
8. European Principles for Public Administration / SIGMA. – 2019.
9. OECD (2024). *Державне управління в Україні: Оцінювання на відповідність Принципам державного управління*, OECD Publishing, Paris. <https://doi.org/10.1787/b0dd70ef-uk>.
10. *Reforming Public Administration in Ukraine: Challenges and Opportunities* / OECD. – 2021.

References

1. Honcharuk, I. (2021). "Problemy ta perspektyvy reformuvannya publichnoho upravlinnia v Ukraini". *Visnyk Natsionalnoi akademii derzhavnoho upravlinnia*, 15(2), 23-34.
2. Derzhavne upravlinnia: teoriia ta praktyka: pidruchnyk / za red. V. V. Tsvietkova. – K.: Tsentr navchalnoi literatury, 2020.
3. Kravchuk, V. (2020). "Otsiniuvannya efektyvnosti publichnoho upravlinnia: teoriia ta praktyka". Kyiv: Naukova dumka.
4. Melnyk, T. (2018). "Mizhnarodnyi dosvid otsiniuvannya publichnoho upravlinnia". Kyiv: Instytut publichnoho upravlinnia.
5. *Publichne upravlinnia v Ukraini: suchasnyi stan ta perspektyvy rozvytku* / O. M. Alimov. – Kh.: KhNU im. V. N. Karazina, 2019.
6. Svirko, S. V., Dyka, O. S., Trosteniuk, T. M., Sydorenko, O. P., & Zahurskyi, V. F. (2024). "Pryntsypy nalezhnoho uriaduvannya na suchasnomu etapi rozvytku liudstva: katehoryzatsiia ta kontseptualizatsiia". *Ekonomika, upravlinnia ta administruvannya*, (3(109), 74–90. [https://doi.org/10.26642/ema-2024-3\(109\)-74-90](https://doi.org/10.26642/ema-2024-3(109)-74-90)
7. Shevchenko, A. (2022). "Koruptsiia v publichnomu upravlinni: vyklyky ta rishennia". *Sotsiolohichni doslidzhennia*, 10(1), 67-79.
8. European Principles for Public Administration / SIGMA. – 2019.
9. OECD (2024). *Derzhavne upravlinnia v Ukraini: Otsiniuvannya na vidpovidnist Pryntsypam derzhavnoho upravlinnia*, OECD Publishing, Paris. <https://doi.org/10.1787/b0dd70ef-uk>.
10. *Reforming Public Administration in Ukraine: Challenges and Opportunities* / OECD. – 2021.